

Museu Nacional d'Art de Catalunya

Palau Nacional. Parc de Montjuïc. Barcelona www.mnac.cat

i
Tel. 93 622 03 76
info@mnac.cat
Reserva de visita en grup
Reserva de visita en grupo
Group visit reservation
Tel. 93 622 03 75, grups@mnac.cat

De dimarts a dissabte, de 10 a 19 h
Diumenges i festius, de 10 a 14.30 h
Dilluns no festius, tancat
Dies de tancament anual:
1 de gener, 1 de maig
i 25 de desembre
Primer diumenge de mes, gratuït
De martes a sábado, de 10 a 19 h
Domingos y festivos, de 10 a 14.30 h
Lunes no festivos, cerrado
Días de cierre anual:
1 de enero, 1 de mayo
y 25 de diciembre
Primer domingo de mes, gratuito
Tuesday to Saturday, 10 a.m. to 7 p.m.
Sunday and public holidays,
10 a.m. to 2.30 p.m.
Monday, closed, except public holidays
Closed annually: 1st January,
1st May and 25th December
First Sunday in the month, free

Venda a taquilles, fins a mitja hora
abans del tancament del Museu
Venda anticipada al servei
Tel-entrada de Caixa Catalunya
(tel. 902 10 12 12) i al web del MNAC
Multientrada ArticketBCN

Venta en las taquillas, hasta media
hora antes del cierre del Museo
Venda anticipada en el servicio
Tel-entrada de Caixa Catalunya
(tel. 902 10 12 12) y en la web del MNAC
Multientrada ArticketBCN

On sale at the ticket office
until half an hour before the
galleries close
Advance sale at the MNAC web-site and at
the Caixa Catalunya
Tel-entrada service (tel. 902 10 12 12)
Multiticket ArticketBCN

Exposició coorganitzada pel MNAC i el MEV

Biblioteca
Biblioteca
Library

Botiga i llibreria
Tienda y librería
Giftshop and Bookshop

Cafeteria Cubic
Cafetería Cubic
Cubic Coffee Shop

Restaurant Oleum
Restaurante Oleum
Oleum Restaurant

Audioguia de la col·lecció permanent
en català, castellà, anglès, francès, italià,
alemany i japonès
Audioguía de la colección permanente
en catalán, castellano, inglés, francés, italiano,
alemán y japonés
Permanent collection audioguide
in Catalan, Spanish, English, French, Italian,
German and Japanese

Edifici adaptat per a persones amb
mobilitat reduïda. Préstec de cadires de
rodes i cotxets per a infants

Edificio adaptado para personas con
movilidad reducida. Préstamo de sillas de
ruedas y cochecitos para niños

Building adapted for people with
reduced mobility. Wheelchairs and baby
pushchairs available on request

L1, L3 (Espanya)

L8, R5, R6, S4, S8, S33 (Espanya)

50, 55, 61, Bus Parc de Montjuïc, Bus Turístic,
Barcelona City Tour

Gratuït
Gratuito
Free

A C T I V I T A T S

Amb aquesta exposició, el MNAC realitza una aproximació
detallada a un dels períodes més emblemàtics de la seva
col·lecció, el romànic, i esdevé així un complement idoni de la
mostra *Convidats d'honor. Commemoració del 75è aniversari del
MNAC*, que es pot visitar al Museu fins a l'11 d'abril de 2010.

Jornada de portes obertes

Divendres 18 de desembre, de 19 a 24 h

Entrada lliure a tot el Museu, música en directe a la Sala Oval i
comentaris a peu d'obra de les peces més significatives de la col·lecció
permanent.

Taula rodona

El llarg segle XIII català: innovació i tradició artística

Dimecres 10 de febrer de 2010, a les 19 h. Auditori del MNAC

Es debatrà sobre una de les peculiaritats de l'art català del segle XIII
respecte l'art europeu: la llarga pervivència de les fórmules del romànic
en totes les tècniques i manifestacions fins a dates molt avançades, i
la tardana incorporació del nou estil gòtic. També es parlarà de la
creixent importància de la monarquia i la noblesa en la definició de
noves temàtiques en pintura.

Moderador:

Manuel Castiñeiras, cap de la Col·lecció d'Art Romànic del MNAC i
comissari de l'exposició

Ponents:

Rosa Alcoy, professora titular d'Història de l'Art Medieval,
Universitat de Barcelona

Marta Serrano, professora d'Història de l'Art Medieval,
Universitat Rovira i Virgili, Tarragona

Jordi Camps, conservador en cap de la Col·lecció d'Art Romànic
del MNAC

Montserrat Pagès, conservadora de la Col·lecció d'Art Romànic
del MNAC

Entrada gratuïta. Places limitades

Confirmació d'assistència: tel. 93 622 03 75

Visites comentades

Visita combinada a les exposicions *La princesa sàvia*
i *Convidats d'honor*

Servei gratuït

Dissabtes a les 11 h (castellà) i a les 12.30 h (català) a partir del
12 de desembre

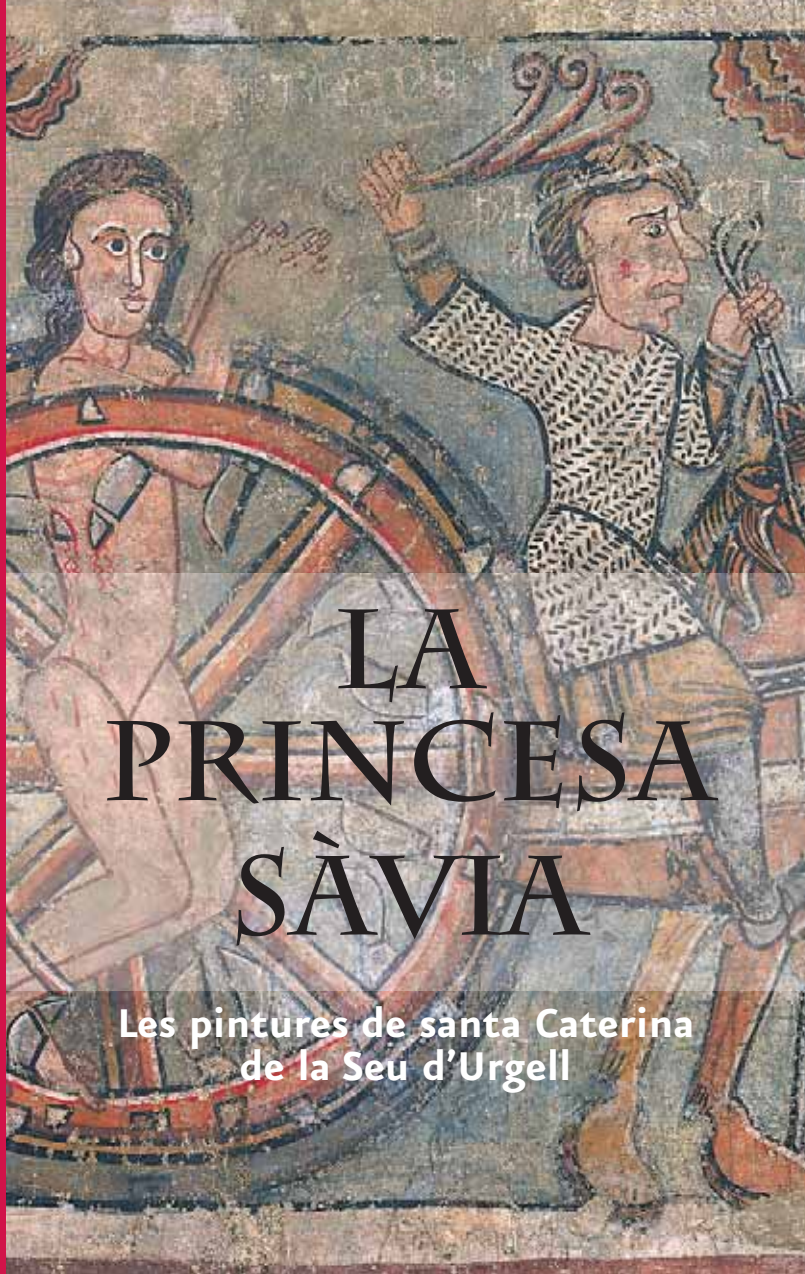
Durada: 1 h 30 min. Places limitades

Els aparells d'àudio es lliuren 20 minuts abans de cada visita al
mostrador de grups. Per facilitar-ne l'entrega, us preguem la màxima
puntualitat.

En casos excepcionals, el Museu pot variar les condicions d'accés a la
visita guiada. Disculpeu les molèsties.

Presentant l'entrada a l'exposició o la general del Museu a la Llibreria
del MNAC, gaudireu d'un 5 % de descompte en l'adquisició del catàleg
(vàlid fins al 28 de febrer de 2010)

Capella de santa Caterina de la
catedral de la Seu d'Urgell amb les
pintures *in situ*. © Arxiu
Fotogràfic de Barcelona. Foto:
Joan Vidal i Ventosa

Les pintures de santa Caterina
de la Seu d'Urgell

2 desembre 2009 - 28 febrer 2010

75
Anys

M^NAC
Museu Nacional
d'Art de Catalunya

m

Museu Episcopal de Vic

1

2

3

El conjunt de santa Caterina és un exemple tardà però extraordinari de pintura romànica catalana. Concebut com a decoració mural d'una de les capelles de la catedral de la Seu d'Urgell, va ser redescobert a principis del segle xx, i posteriorment arrencat i venut en tres parts independents al mercat internacional d'antiguitats. Actualment, aquests tres fragments es conserven al Museu Nacional d'Art de Catalunya, al Museu Episcopal de Vic i a la Fundació Abegg de Suïssa.

Les pintures són una mostra de les transformacions que es produeixen a la pintura romànica catalana a mitjan segle XIII, quan rep l'impacte del gòtic lineal francès. El conjunt es relaciona amb el patronatge del bisbe Ponç de Vilamur (1230-1257), distingit combatent de l'heretgia càtara a la diòcesi d'Urgell. El protagonisme de santa Caterina en les pintures no pot deslligar-

se d'aquest fet, ja que la santa era el model per excel·lència de la predicació antiherètica i patrona de l'orde dominic, nascut precisament per lluitar contra el catarisme.

Per altra banda, l'exposició també permet conèixer la tècnica d'arrencament de pintura mural coneguda com a *strappo*, utilitzada durant els anys 20 i 30 del segle xx per arrencar sistemàticament els grans conjunts de pintura mural romànica de Catalunya.

La mostra forma part del projecte de retrobament de conjunts dispersos del romànic català, iniciat entre el MEV i el MNAC l'any 2008 amb l'exposició: *El cel pintat. El Baldaquí de Tost*. Ara, amb *La princesa sàvia*, s'ofereix l'oportunitat de gaudir de tot el conjunt pictòric de santa Caterina, reunit per primera vegada des del seu arrencament.

El conjunto de santa Catalina es un ejemplo tardío pero extraordinario de pintura románica catalana. Concebido como decoración mural de una de las capillas de la catedral de la Seu d'Urgell, fue redescubierto a principios del siglo xx, y posteriormente arrancado y vendido en tres partes independientes en el mercado internacional de antigüedades. Actualmente, los tres fragmentos se conservan en el MNAC, el MEV y la Fundación Abegg de Suiza.

Las pinturas son una muestra de las transformaciones que se producen en la pintura románica catalana a mediados del siglo XIII, cuando recibe el impacto del gótico lineal francés. El conjunto se relaciona con el patrocinio del obispo Ponç de Vilamur (1230-1257), distinguido combatiente de la herejía cátara en la diócesis de Urgell. El protagonismo de santa Catalina en las pinturas no puede desligarse de este hecho, ya que la santa era el modelo por excelencia de la predicación antiherética y la patrona del orden dominico, nacido precisamente para combatir al catarismo.

Por otra parte, la exposición permite conocer la técnica de arrancamiento de pintura mural conocida como *strappo*, utilizada durante los años 20 y 30 del siglo xx para arrancar sistemáticamente los grandes conjuntos de pintura mural románica de Cataluña.

La muestra forma parte del proyecto de reencuentro de conjuntos dispersos del románico catalán, iniciado entre el MEV y el MNAC en 2008 con la exposición: *El cielo pintado. El Baldaquino de Tost*. Ahora, con *La princesa sabia*, se ofrece al público la oportunidad de disfrutar de todo el conjunto pictórico de santa Catalina, reunido por primera vez desde su arrancamiento.

The paintings of Saint Catherine are a late but extraordinary example of Catalan Romanesque painting. Conceived as the mural decoration of one of the chapels in the cathedral of La Seu d'Urgell, they were rediscovered at the beginning of the 20th century and removed and later sold in three separate parts on the international antiques market. These three pieces are today conserved in the MNAC, the MEV and the Abegg Foundation in Switzerland.

The paintings are an example of the changes that took place in Catalan Romanesque painting in the middle of the 13th century, when it began to feel the impact of the French Linear Gothic style. They are associated with the patronage of Bishop Ponç de Vilamur (1230-1257), a distinguished combatant against the spread of the Cathar heresy in the diocese of Urgell. The prominence in the paintings of Saint Catherine has to be understood in this context, for the saint was the model par excellence of anti-heretical preaching and the patron of the Dominican order, which had come into being precisely to combat Catharism.

The exhibition, moreover, also explains the technique, known as *strappo*, for the removal of mural paintings, used during the 1920s and 1930s it was used to systematically remove the major groups of Romanesque mural paintings of Catalonia from the walls of churches.

The show is part of the project to rediscover dispersed groups of Catalan Romanesque art, begun by the MEV and the MNAC in 2008 with the exhibition *The Painted Sky. The Tost Canopy*. Now, with *The Wise Princess*, the public has the opportunity to enjoy the whole group of paintings of Saint Catherine, presented together for the first time since they were removed.

1 *Sant Sopar*. Pintures de santa Caterina de la Seu d'Urgell.
© Museu Episcopal de Vic. Foto: Gabriel Salvans

2 *Disputa i arrest de santa Caterina*. Pintures de santa Caterina de la Seu d'Urgell. © MNAC – Museu Nacional d'Art de Catalunya
(Calveras/Mèrida/Sagristà)

3 *Martiri de santa Caterina*. Pintures de santa Caterina de la Seu d'Urgell. © Abegg-Stiftung, CH – 1332 Riggisberg, 2003.
Foto: Christoph von Viràg